

ငွေရအောင်
သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း၊
ဝတ္ထုများကို
ဘယ်ပုံရေးရမည်ဟု
လက်တွေ့ဖော်ပြ လမ်းညွှန်ထားသော

ကလောင်နှင့်ငွေရ

မိ-မိုး-မင်း

ငွေရအောင်
သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း၊
ဝတ္ထုများကို
ဘယ်ပုံရေးရမည်ဟု
လက်တွေ့ဖော်ပြ လမ်းညွှန်ထားသည့်
နာမည်ကျော်စာရေးဆရာဖြစ်နည်းကျမ်း

pmn0030

600.00

Ks

ပုံနှိပ်ပုတ်တမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်	-	၄၀၀ ၆၈၆ ၀၅၁၁
မျက်နှာစုံခွင့်ပြုချက်အမှတ်	-	၄၀၁ ၃၁၉ ၁၁၁၁
ထုတ်ဝေသူ	-	ဦးစန်းဦး
ပုံနှိပ်သူ	-	ဒေါ်ဝင်းမာ
မျက်နှာစုံဒီဇိုင်း	-	အမ်အက်စ်အို
ကွန်ပျူတာပလင်	-	အီးဂဲလ်
လက်ခွဲပလင်	-	အေဇက်
စာအုပ်ချုပ်	-	သစ္စာ

၄၉၅ - ၈၁

ပိ-မိုးနင်း
ကလောင်နှင့်ငွေရ / ပိ-မိုးနင်း၊ ရန်ကင်း၊
စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ၊ ၂၀၁၂၊
စာမျက်နှာ ၄၀ မျက်နှာ၊
၁၂.၅ စင်တီ x ၁၈.၅ စင်တီ
(၁) ကလောင်နှင့်ငွေရ

၂၀၁၂ ဖေဖော်ဝါရီလ အုပ်ရေ ၅၀၀
ရောင်းဈေး ၆၀၀ ကျပ်

ငွေရအောင်၊ သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း၊ ဝတ္ထုများကို
ဘယ်ပုံရေးရမည်ဟု လက်တွေ့ဖော်ပြထားသော
ဆရာပီမိုးနင်း၏

ကလောင်နှင့်ငွေရ

ပိမိုးနင်း

၁၈၈၃ - ၁၉၄၀

မာတိကာ

၁။ နာမည်ကျော် စာရေးဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ရန်	၁
၂။ ဂျာနယ်	၅
၃။ သတင်းထောက်အလုပ်	၉
၄။ အင်္ဂလိပ်ပညာနှင့် အယ်ဒီတာ	၁၈
၅။ အယ်ဒီတာချုပ်	၂၁
၆။ ဝတ္ထုရေးနည်း	၂၅

နမောတဿ-ဘဂဝတော-အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

နာမည်ကျော် စာရေးဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ရန်

နာမည်ကျော်စာရေးဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်ဖို့ရန် ကဗျာဖြစ်စေ၊ ဝတ္ထု
ဖြစ်စေ၊ ဇာတ်ဖြစ်စေ၊ တစ်မျိုးမျိုးမှ နာမည်ရဖို့လို၏။ မဂ္ဂဇင်းများ၌
ဆုံးမစာ၊ တရားစာများကို အဘယ်မျှပင်ရေးကြစေကာမူ စာရေးဆရာ
နာမည်ကျော်ဖြစ်ဖို့ လွန်စွာခက်လေသည်။ အကြောင်းမူကား တရားစာ၊
ဆုံးမစာများကို ရွက်ကြမ်းရေချို မည်သူမဆို ရေးတတ်သည်။ ထိုစာ
များမှာ literatwre ခေါ် ပညာအခါခပ်သိမ်းမပါ။ ဝတ္ထုနှင့်ကဗျာ
ဇာတ်များသာလျှင် ပညာပါလေသည်။ ဆုံးမစာများမှာ ဘုရားဟော
ကျမ်းများ၊ ရှေးကျမ်းများကို အမီရသဖြင့် စာတတ်လျှင် သူသူငါငါ
ရေးနိုင်၏။ ဝတ္ထုကောင်း၊ ကဗျာကောင်း၊ ဇာတ်ကောင်းများကိုကား
သူသူငါငါမရေးနိုင်။ ပင်ကိုဉာဏ်နှင့်စနစ်ကိုသိမှ ဖြစ်နိုင်လေသည်။
သို့ဖြစ်သောကြောင့် သတင်းစာတိုက်များ၊ မဂ္ဂဇင်း တိုက်များသို့ရောက်
သော ဝတ္ထုအတိုအရှည်၊ အပုဒ်တစ်ရာလျှင် အသုံးပြုလောက်သော
ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် နှစ်ပုဒ်မျှပင် ရဖို့ခက်လေသည်။

ဩဝါဒစာ၊ တရားစာများမှာမူ ချီးမွမ်းလောက်သော အင်္ဂါပင်
မပါရှိစေကာမူ အပြစ်မရှိသဖြင့် ထိုစာမျိုးတစ်ရာလျှင် ကိုးဆယ့်

လောက်မှာ သုံး၍ရ၏။ သုံး၍ရသော်လည်း ထိုစာမျိုးကြောင့် မဂ္ဂဇင်း၊
ဂျာနယ်မှာ အဖိုးမတန်ဂုဏ်ကျက်သရေမတိုး၊ စာမျက်နှာသာတိုးနိုင်
လေသည်။

တကယ့်ဝတ္ထုရေးဆရာ၊ တကယ့်ပန်းချီဆရာတို့မှာ ပညာသည်
ဖြစ်၏။ ဩဝါဒစာရေးဆရာမှာ ကျောင်းဆရာနှင့် တူလေသည်။
ကျောင်းဆရာများမှာ ကျောင်းဆရာလုပ်ရမှ အလုပ်ရ၏။ ပန်းချီဆရာ
မှာ မိမိ၏စုတ်တံမှအလုပ်ထွက်၏။ ဝတ္ထုရေးဆရာမှာလည်း
ကလောင်မှ အလုပ်ထွက်လေသည်။

ကဗျာမှာလည်း စနစ်နှင့်စိတ်ကူးဉာဏ် ကိုယ်ပိုင်လိုသဖြင့်
ပညာတတ်မြောက်သော်လည်း ယခုခေတ်မှာ ကဗျာခေတ်မဟုတ်
သောကြောင့် ခက်လေသည်။

အခြားစာရေးဆရာအလုပ်တစ်ခုမှာ ဂျာနယ်စာမျိုးကို ရေးတတ်
ခြင်းဖြစ်လေရာ ဂျာနယ်မှာလည်း စိတ်ကူးနှင့်ဆိုင်သော ကြီးလေး
ခက်ခဲသောအတတ်ကြီးတစ်ခုဖြစ်လေသည်။ ဆုံးမစာသည် မဂ္ဂဇင်း၊
ဂျာနယ်၊ သတင်းစာနှင့်မဆိုင်။ ဥရောပ၊ အမေရိကတိုင်းမ်မဂ္ဂဇင်း
သတင်းစာဟူသမျှမှာ ဆုံးမစာဟူ၍ တစ်မိုက်တစ်ထွာထက် များလေ့
မရှိပေ။ ဆိုင်ကိုလိုဂျီမဂ္ဂဇင်းကြီးကဲ့သို့ တစ်ဖက်သတ်ကြီးပွားချမ်းသာ
ရေးမဂ္ဂဇင်းများမှာလည်း ကြီးပွားရေးစာများပါလေရာ ထိုစာများမှာ
လွန်စွာသစ်လွင်ဆန်းသစ်သောစာများ ဖြစ်ကြလေသည်။ တရားစာ၊
ကျမ်းစာများမဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်လေရာ ဝတ္ထုကောင်းများရေးနိုင်မှ
တကယ့်စာရေးဆရာဖြစ်နိုင်၏။ ကဗျာဖြင့် ယခုအခါ စာရေးဆရာ
မဖြစ်နိုင်ပေ။ မစ္စတာမောင်မှိုင်းတစ်ယောက်သာ အရှိန်ရ၍ နာမည်ရ
ခဲ့လေသည်။ ထူးလည်းထူးပေသည်။ ၎င်းလိုထူးဖို့ရန် မလွယ်မကူ
ပေ။

ဂျာနယ်ဆိုသည်မှာ ဝတ္ထုဇာတ်၊ ကဗျာဆုံးမဩဝါဒတရားစာ မဟုတ်ဘဲ ဖတ်၍ကောင်းသောစာမျိုးနှင့် သက်ဆိုင်လေရာ ထိုစာမျိုး မှာလည်းမလွယ်။ အများအားဖြင့် ဝတ္ထုရေးကောင်းသူများ၊ တကယ့် ကဗျာဆရာများ၏ ထိုးထွင်းဉာဏ်မျိုးရှိမှ ဖြစ်နိုင်လေသည်။ အကြောင်းမူကား အဘယ်အကြောင်းအရာကိုမဆို။ ဖတ်၍ကောင်း အောင်၊ ရေ၌ပေါ်သောဖော့ကဲ့သို့ ပေါ့ပါးလျှင်မြန်သောစာမျိုးဖြစ်လေ သည်။ ရွှေငွေစိန်ကျောက်လို စာလေးကြီးမျိုးမှာ မပေါ်နိုင်။ ဖတ်ရာ၌ လည်း အရသာရှိမည်မဟုတ်ပေ။ ဥပမာ-ကလောင်တံအကြောင်းကို ဖတ်၍ကောင်းအောင် ရေးတတ်ရမည်။ မီးဖိုချောင်အကြောင်းကို ဖတ်၍မငြီးအောင် ရေးတတ်ဖို့လိုလေသည်။ ဆီမီးခွက်အကြောင်းကို ဖတ်၍ကောင်းအောင် ရေးခြင်းသည် အလောင်းစည်သူ၏အတ္ထုပ္ပတ္တိ ကို ရေးခြင်းထက် ခက်ခဲကြီးလေးလေသည်။ အလောင်းစည်သူ အတ္ထုပ္ပတ္တိမှာ ရာဇဝင်ရှိ၏။ ဆီမီးခွက်အကြောင်းမှာ မှီခိုအားပြု၍ ရေးစရာအခြေခံစာပေကျမ်းဂန်မရှိ။ စိတ်ကူးနှင့်ရေးရလိမ့်မည်။ မသိ သူတို့၏စိတ်၌ကား အသေးအဖွဲဟုပြောလိမ့်မည်။ အသေးအဖွဲကို ဖတ်၍ကောင်းအောင်ရေးတတ်မှ စာရေးကောင်းဖြစ်သည်ကို မစဉ်း စားကြပေ။

ဆူရင်ဒရယ်နတ်ဘနာဂျီ ခေါ်သူသည် nothing ခေါ် ဘာမျှ မရှိဟူသောအကြောင်းကို တစ်နာရီ-နှစ်နာရီ ပြောဟောနိုင်၏။ ကျမ်း တတ်ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း ရေးနိုင်ပြောနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်လေရာ နာမည်ကျော်စာရေးဆရာဖြစ်လိုက ဘာမဟုတ် ညာမဟုတ် အကြောင်းများကို ဟုတ်အောင်ရေးတတ်ဖို့လိုလေသည်။

မြန်မာမဂ္ဂဇင်း ၆ ပဲတန်များထဲ၌ပါရှိသော အချို့သောစာကြီး တွေကို အင်္ဂလိပ်လိုပြန်ရင် အဘယ်အင်္ဂလိပ်မဂ္ဂဇင်း၊ သတင်းစာကမှ

အသုံးပြုမည်မဟုတ်ပေ။ အင်္ဂလိပ်မဂ္ဂဇင်းသတင်းစာများထဲ၌ပါသော စာများကို မြန်မာလိုပြန်ချေက အဘယ်မြန်မာသတင်းစာမဂ္ဂဇင်းမှာ မဆို၊ ထင်ပေါ်နိုင်လေသည်။ ဤကား အင်္ဂလိပ်က အသေးအဖွဲ့တွေကို ကိုယ်ပိုင်အမြင်အသိဖြင့်ရေးကြ၍ မြန်မာမဂ္ဂဇင်းစာရင်းကြီးများမှာကား ကိုယ်ပိုင်အသိအမြင်ဉာဏ်နှင့်မဆိုင်၊ ကျမ်းစာတွေထဲမှ သုံးမကုန်အောင်ရနိုင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

စာရေးရာ၌ မိမိ၏ပညာစွမ်းကိုပြလိုသော စိတ်နှင့်မရေးရ။ ရေးစရာအကြောင်းရှိ၍ ရေးမှကောင်း၏။ ရေးချင်လှသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အစွမ်းပြလိုခြင်းသက်သက်ကြောင့်လည်းကောင်း မရေးအပ်ပေ။

ဖတ်သူပျော်ပါစေ၊ အသိအလိမ္မာရပါစေ။ အကျိုးရှိပါစေဟူသောစေတနာကို အရင်းထား၍ရေးမှသာ ကျော်ကြားနိုင်လေသည်။

ဂျာနယ်

ဂျာနယ်ဆိုသည်မှာ အခြားမဟုတ်။ သတင်းစာ၊ မဂ္ဂဇင်းဟစ်လ လေးကြိမ်၊ တစ်လရှစ်ကြိမ်၊ နေ့စဉ်ဟူသမျှ ဂျာနယ်များဖြစ်ကြ၏။ မြန်မာပြည်၌ကား ရက်သတ္တတစ်ပတ်ဖြစ်စေ၊ တစ်လနှစ်ကြိမ်ဖြစ်စေ ထုတ်ဝေသောစာမျိုးကို ဂျာနယ်ဟုခေါ်ဝေါ်ကြ၏။ ဤစာအုပ်၌ ဂျာနယ်ဆိုသည်မှာ အချိန်မှန်ထုတ်ဝေသမျှဟု မှတ်ရမည်။

ဂျာနယ်များ၌ နာမည်ရလိုက တစ်မျက်နှာ၊ နှစ်မျက်နှာ၊ တစ်ကော်လံ စသည်ဖြင့် ဖတ်၍ကောင်းသောစာတိုများကို ရေးရ၏။

လူအများ အာရုံစိုက်၍နေသော အကြောင်းအရာတစ်ခုနှင့်ပတ် သက်၍ မည်သူမျှမတွေးမခေါ်သော အတွေးအခေါ်ကြံအသစ်အဆန်း ကို ဖတ်၍ကောင်းအောင်၊ ရေးတတ်လျှင် နာမည်ရနိုင်၏။ အယ်ဒီတာ များမှာ အချိန်သည် အဖိုးတန်၏။ နာမည်မရသေးသူ၊ မထင်ရှားသူ တစ်ယောက်၏ စာရှည်ကြီးမျိုးကို ဖတ်ချင်မည်မဟုတ်ပေ။ မဖတ် လျှင် အသုံးပြုမှာလည်းမဟုတ်ပေ။ အတွေးအခေါ်ထင်မြင်ချက်မှာ လည်း ထူးခြားသစ်လွင်၍ ဖတ်သူများ၏စိတ်၌ ဟုတ်ပါပေသည်ဟူ သော စိတ်မျိုးပေါ်ပေါက်အောင် အခါခပ်သိမ်းမှန်ရမည်ဟု မဆိုလို့။

ထင်မြင်ချက်တို့ မည်သည် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် မတူတတ်ပေ။ သို့သော်လည်း ဟုတ်မှန်သည်ဟု မှတ်ထင်လောက်အောင် ခိုင်လုံရမည်။ အများရေးပြီး ပြောပြီးသော အကြံဉာဏ်မျိုးကို မပေးအပ်ပေ။ သူ့သူ့ငါငါသုံးသောစကားများကို မသုံးရ။ “ဝမ်းစာလှအမျိုး၊ ဘာသာ၊ သာသနာ၊ ငိုတ” စသည့်စကားများသည် ငြီးငွေ့ဖွယ်ဖြစ်လေသည်။ စကားအသစ်အဆန်းတစ်ခုကို ငြီးငွေ့ဖွယ်ဖြစ်လေသည်။ စကားအသစ်အဆန်းတစ်ခုကို တစ်စုံတစ်ယောက်သုံးလျှင် လိုက်၍မသုံးအပ်ပေ။ ယခုအသစ်ပေါ်သောစကားတစ်ခုမှာ ‘စာနယ်ဇင်း’ ဟူသောစကားဖြစ်ရာ သုံးရက်တစ်မွန်းတည့်အတွင်း သုံးသူတွေများ၍ ဖန်တေထသောကြောင့် ဟောင်းနွမ်း၍ ဆီသည်မလက်သုတ်ပဝါကဲ့သို့ဖြစ်၍နေလေသည်။ မြန်မာပြည်၌ကား အယ်ဒီတာအချို့ကိုယ်တိုင်ကပင် အတုခိုး၍နေကြ၏။ အတုလိုက်လျှင် နာမည်ကျော်မဖြစ်နိုင်။ ဖြစ်လျှင်လည်း မမြဲနိုင်ပေ။ မြန်မာပြည်၌ကား အတုသမားများလည်း နိုင်ငံကျော်ဖြစ်၍နေလေသည်။

ရေးစရာအကြောင်းအရာများ စိတ်ကူးပေါ်က စာအုပ်ငယ်တစ်ခု၌ မမေ့အောင်မှတ်၍ထား။ ထိုအကြောင်းအရာများကို မှတ်သားလောက်သောစာတိုကလေးများဖြစ်အောင် ရေး၍ထား။ ဂျာနယ်တိုက်များသို့ မကြိုက်လျှင်ပြန်ပို့ရန် စာအိတ်ခေါင်းအပိုထည့်၍ပို့။ တစ်တိုက်ကမသုံးလျှင် အခြားတစ်တိုက်က သုံးလိမ့်မည်။ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားသော ဂျာနယ်များသို့ပို့မှ ထင်ပေါ်လွယ်လေသည်။

အကယ်၍ အတတ်ပညာတစ်ခုခုကိုတတ်လျှင် ထိုအတတ်နှင့် ဆိုင်သောစာကို ရေးရမည်။ ဓာတ်ပုံရိုက်တတ်လျှင် သာ၍ကောင်းလေသည်။

ဥပမာ အမေရိကန်နိုင်ငံတိုင်းများ၌ ဂျာနယ်တစ်ခု၌ နာမည်လို့

ချင်လျှင် ထိုဂျာနယ် အဘယ်လိုစာမျိုး၊ အဘယ်ဝတ္ထုမျိုးကို သုံးလေ့ ရှိသည်ဟု သိအောင် ဖတ်ရှုမှတ်သားရ၏။ မြန်မာပြည်၌ကား ဤ စနစ်မရှိသေးပေ။ ဂျာနယ်လည်း နည်းပါးလေသည်။

ဥရောပ အမေရိကတိုင်း၌ အလုပ်ဟူသမျှနှင့်ဆိုင်ရာ ဂျာနယ် တွေရှိကြ၏။ မော်တော်ကားဂျာနယ်၌ မော်တော်ကားအလုပ်ကိုနား လည်သူ၊ မောင်းတတ်သူဟူသမျှ မော်တော်ကားအကြောင်းကို ရေး နိုင်၏။ ဓာတ်ပုံဂျာနယ်များ၌ ဓာတ်ပုံဝါသနာပါသူများအတွက် ရေး စရာအကြောင်းအရာတွေ များစွာရှိ၏။ မုဆိုးများပင် တောအကြောင်း ကို ရေးကြသဖြင့် ငွေကြေးရလေသည်။ မြန်မာပြည်မှာကား ရေးစရာ အကြောင်းအရာ လွန်စွာများ၏။ ဂျာနယ်နည်းပါးလေသည်။

စိတ်ကူးဉာဏ်ရှိသူသည် စာပေများစွာမတတ်သော်လည်း စာပေးစာယူလုပ်တတ်ရုံမျှနှင့် သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်များမှာ နာမည် ရနိုင်၏။ ဆံပင်ညှပ်သမားသည် ဆံပင်ညှပ်လာသူဟူသမျှ၏ စိတ်နေ သဘောထားအမျိုးမျိုးအကြောင်းကိုဖတ်၍ကောင်းအောင် ရွှင်ရွှင် ကလေးရေးတတ်က စာကောင်းဖြစ်နိုင်၏။ လယ်ယာလုပ်သူသည် လယ်တောအကြောင်း၊ လယ်အလုပ်အကြောင်းကို အကျိုးရှိအောင် ဖတ်၍ကောင်းအောင် ရေးနိုင်၏။ အကယ်၍ မိမိက လယ်အလုပ်နှင့် ပတ်သက်၍ အချက်ကောင်း စနစ်ကောင်း တစ်ခုခုကိုပိုမို၍နားလည် က သတင်းစာမှ ဖော်ပြနိုင်လေသည်။ မည်သည့်အရာကိုမဆို၊ စူးစိုက် စွာကြည့်၍ စဉ်းစားလျှင် စာကောင်းတစ်ပုဒ်၊ နှစ်ပုဒ် သုံးလေးပုဒ် ဖြစ်နိုင်သည့်အချက်များကို တွေ့နိုင်၏။ ကျောင်းဆရာသည် ကျောင်း သားကလေးများ၏ စိတ်နေသဘောထား၊ အလေ့အကျင့်အမျိုးမျိုး ကိုဖြစ်စေ၊ အများမသိသေးသော သင်ပြနည်းတစ်ခုခုကိုဖြစ်စေ ရေး နိုင်လေသည်။ ကျွန်ုပ် ဗန္ဓုလသတင်းစာ အယ်ဒီတာလုပ်စဉ်က

လင်မယားရန်ဖြစ်ပုံအကြောင်း ဖတ်၍ကောင်းသောစာတစ်ပုဒ်ကိုရဖူး
 ၏။ စာပြင်ဆရာကြီးများက ဖျောက်၍ပစ်လိုက်သဖြင့် ထိုစာကို
 အသုံးမပြုရသည့်အတွက် များစွာနှမြောခဲ့ဖူးလေသည်။ သို့သော်
 လည်း ဂျာနယ်သတင်းစာများကို ကြည့်ရုံနှင့် ထိုဂျာနယ်၏အယ်ဒီ
 တာသည် မြန်မာပညာရှိ တစ်ဖက်သတ်သမားဖြစ်ကြောင်း သိရချေ
 က ဤကဲ့သို့သော စိတ်ကူးဉာဏ်ပါသည့် စာအဖိုးတန်များကို မပို့
 လေနှင့်။ ပါဠိမပါသည့်အတွက် ခြင်းတောင်းထဲကို ထည့်၍ပစ်လိမ့်
 မည်။ နှမြောစရာပေ။

မြန်မာအယ်ဒီတာအချို့သည် ခန်းကြီးနားကြီး ရွှေကိုလေး
 သောစာကြီးမျိုးကို ကြိုက်တတ်လေသည်။ သတိနှင့် ရှောင်ကြဉ်ရ
 မည်။

သတင်းထောက်အလုပ်

သတင်းထောက်အလုပ်မှာ ဦးဖို့၊ မြန်ဖို့၊ ဝီရိယရှိဖို့၊ သူတစ်ပါး ရအောင် မယူနိုင်သည့်သတင်းကိုရဖို့ အရေးကြီး၏။ အများဂရုစိုက်၍နေသော အကြောင်းတစ်ခုခု ဖြစ်ပွားရာ၌ ဘယ်အချက်ကိုဖြင့် အခြားသတင်း ထောက်များ လစ်ဟင်းနေသည်။ ထိုအချက်ကို ငါရအောင် စုံစမ်း မည်ဟူသော တစ်ဆင့်နှစ်ဆင့် တွေးခေါ်ရှာကြံတတ်သော စိတ်ကူး ဉာဏ်လိုလေသည်။

ဥပမာ- မောင်ပွင့်ကောင်း၊ သန်းသန်းတို့၏ အရေး၌ နောက် ဆုံး သတင်းစာများ လစ်၍သွားသောအချက်တစ်ခုမှာ အဘယ်လိုနေ မည်၊ အဘယ်လိုထိုင်မည်၊ မောင်ပွင့်ကောင်းနောက်ကို သူငယ်မ ကလေးလိုက်သွားပြီးသောအခါ အဘယ်သောအခါ ရပ်ရွာသို့ပြန်ကြ မည်၊ အဘယ်ပုံအသက်မွေးနေထိုင်မည်။ မောင်ပွင့်ကောင်းမှာ အဘယ်လိုအလုပ်အကိုင်ရှိသည်ဟူသော အများသိလိုမည့်အကြောင်း အရာဖြစ်လေသည်။ သတင်းစာတိုက်များက နှစ်ကြောင်း သုံးပြားပေး လျှင် သတင်းအလိုက်ကောင်းသူ၊ အနှိုက်ကောင်းသူ၊ ဓာတ်ပုံရိုက် တတ်သူဖြစ်ချေက ဒီစင်္ကြံတစ်နယ်မှာ ငါးဆယ်ခြောက်ဆယ် ရနိုင်၏။

အခြားတစ်နည်း

အခြားတစ်နည်းမှာ အင်္ဂလိပ်စာတတ်သူဖြစ်က အင်္ဂလိပ် သတင်းစာဂျာနယ်များမှ ထူးဆန်းသော ကမ္ဘာ့သတင်းများကို ပြန်ဆို၍ ရုပ်ပုံများနှင့်တိုက်များသို့ အလှည့်ကျပို့ခြင်းဖြင့် သတင်းစာတစ်ခုက မယူလျှင် တစ်ခုကယူလိမ့်မည်။ ထိုနည်းဖြင့် နာမည်တစ်ခုရနိုင်လေသည်။ သတင်းမှန်ဖို့၊ အသရေဖျက်မှုမဖြစ်ဖို့သာ သတိပြုရာ၏။ အရပ်ရပ် အနယ်နယ်၌ အခြားအရပ်များမှာ မမြင်ဖူးသော နေရာတွေ ရှိကြလေရာ ဓာတ်ပုံရိုက်တတ်သူအနည်းငယ် စာရေးတတ်သူမှန်က ငွေရနိုင်လေသည်။ အရပ်လည်း နှံ့နိုင်လေသည်။ အကယ်၍ ရုပ်ပုံအကြမ်း ရေးဆွဲတတ်ချေက သာ၍ပင်လွယ်ကူလေသည်။

တောထဲတောင်ထဲ၌လည်းကောင်း၊ အင်းအိုင်များ၌လည်းကောင်းအလုပ်အကိုင်တွေများစွာရှိကြလေရာ ဓာတ်ပုံနှင့်ဖြစ်စေ၊ စကက်ရုပ်ပုံနှင့်ဖြစ်စေ ရေးတတ်ချေက လခစားအလုပ်ကိုလုပ်ဖို့မလိုတော့ပေ။

တိုင်းသူပြည်သားများကိုယ်တိုင် ဤနည်းမျိုးဖြင့် ကူညီနိုင်ကြမှသာ မြန်မာပြည်ဂျာနယ်အလုပ်အဆင့်အတန်းမြင့်ဖို့ရှိလေသည်။ ငါးပိလုပ်သောအရပ်၌ ခုံဖိနပ်များနှင့် ငါးပိနင်းကြပုံ၊ ယာခင်းများ၊ ကိုင်းများ၌ အမျိုးသမီးအချောကလေးတွေ ပေါင်းသင်း၍နေပုံ၊ တောင်ကျချောင်းများ၌ ဝါးဖောင်များလုပ်၍ အသက်တစ်ဖျားမျှောနေကြပုံ စသည့် ရေး၍မကုန်နိုင်သောအလုပ်တွေ ရှိကြလေသည်။ ပြောင်းခင်းများ၌ ကြက်တူရွေးငှက်များနှင့် ပြောင်းဖူးများ ခွဲခြား၍ မရအောင် ရောထွေး၍နေကြပုံ၊ ကောက်ရိုးပုံအကြား ကျေးလက်သူ၊ ကျေးလက်သားများ ချစ်တင်းစကားပြော၍နေကြပုံ စသည်တို့မှာ

ငွေတွင်းတွေဖြစ်ကြလေသည်။

၎င်းပြင် မြို့ငယ် ရပ်ငယ်သားတို့၏ မျက်စိ၌ရိုး၍ နေသော်လည်း ရပ်ကြီးသားအယ်ဒီတာများ၏စိတ်၌ ဆန်း၍နေသောအရာတွေများစွာရှိကြလေသည်။

ဥပမာ- နွားခွေပွဲ၊ ကျွဲခတ်ပွဲ၊ ကြက်တိုက်၊ လှေပွဲ၊ မြန်မာ့လက်ဝှေ့ပွဲ၊ ငါးစိမ်းမိန်းမနှစ်ယောက် ဈေးလယ်ခေါင်မှာ ထွေးလုံးရစ်ပတ် ရန်ဖြစ်၍နေပုံ စသည့် မရေမတွက်နိုင်သော ရွာသူတို့ခလေ့အဖြစ်အပျက်များကို ရုပ်ပုံနှင့်သတင်းပေးခြင်းသည်လည်း သတင်းစာဖတ်သူတို့အတွက် စိတ်ပျော်ရွှင်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်လေသည်။ ကြီးလေးသောအကြောင်းအရာများသာမဟုတ်၊ အသေးအဖွဲ့တွေထဲမှာ သတင်းတွေများစွာရှိကြလေသည်။

ဒီစကြိုတ်ကောင်စီ ကျေးရွာဘုတ်အဖွဲ့ စသည့်အစည်းအဝေးတို့၌ ပြောဆိုသောစကားများကို သေချာစွာနားထောင်၍ မရေမရာစကားအဆန်း၊ မင်းသားလူဆန်းများ များ၏ အပြောအဆို အပြုအမူများကို ရုပ်လုံးပေါ်အောင် ရေးတတ်လျှင်လည်း သတင်းကောင်း ဖြစ်နိုင်လေသည်။ အဆုံးစွန်ပြုရလျှင် အိမ်သာမရှိသောရွာများ၌ နံနက်စောစော ဝါးချမ်းပြားကိုကိုင်ကာ တောထဲသို့ဝင်ရန် ဒရောသောပါးသွားကြသော ကျေးတောသူအချောကလေးများ၏ အမူအရာကိုပင် အကောင်အထည်ပေါ်အောင်ပြတတ်က အယ်ဒီတာသဘောကျသဖြင့် နောက်ထပ် ဤသတင်းမျိုး ပို့ဖို့ရန် ငွေသပြာနှင့် နှိုးဆော်စာပေးကြပေလိမ့်မည်။

ဆောင်းပါးများမှာလည်း ငွေရလမ်းများလည်း မဟုတ်။ အထက်ဖော်ပြသည့်အတိုင်း ဖတ်ကောင်းပြီး အကျိုးများသော ဆောင်းပါးများ၊ အကြံပေး ဉာဏ်ပေး ဆောင်းပါးများ၊ ကျေးရွာအုပ်

ချုပ်ရေး၊ မြူနီစီပယ်၊ ဒီစတြိတ်ကောင်စီ စသည်တို့နှင့်ဆိုင်သော ဆောင်းပါးများမှာ နာမည်ရဖို့သာဖြစ်လေသည်။

မြန်မာပြည်၌ သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း၊ ဝတ္ထု လွန်စွာ နည်းပါး၏။ နည်းပါးခြင်းကြောင့် အပြိုင်လည်းနည်းပါးလေသည်။ အပြိုင်နည်းခြင်းဖြင့် ထင်ရာလုပ်ခြင်းသည် ဆွေညာတကာတော်၏။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် မြန်မာပြည်သတင်းစာ၊ မဂ္ဂဇင်း၊ ဝတ္ထု၊ ဂျာနယ် စသည်များမှာ အများအားဖြင့် ထင်သလိုလုပ်၍ နေကြသောအလုပ် များ ဖြစ်ကြလေသည်။

ဝတ္ထုများမှာ နည်းစနစ်ကျနစွာရေးသော ဝတ္ထုလွန်စွာနည်း သည်မှာ အခြားကြောင့်မဟုတ်။ ဝတ္ထုရေးဆရာနည်းပါးခြင်းနှင့် ဝတ္ထုအထွက်နည်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ တော်ရုံမျှကောင်းလျှင် ဝတ္ထု များစွာမဖတ်ဖူးသောသူတို့၏ စိတ်မှာ အများကြီးကောင်း၍နေသော ကြောင့် ထိုအလုပ်မှာ စနစ်ကျဖို့ များစွာအရေးမကြီးဟု သဘောထား ပေါ့ပေါ့ဆဆ ရေးကြလေသည်။

အယ်ဒီတာ

သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်းများ၌ပါရှိသော contribution ခေါ် သွင်းစာများနှင့်ပတ်သက်ရာ၌ အယ်ဒီတာအချို့သည် သဘာဝ သဘာဝတ္ထကိုမကြည့်။ သင့်မတင့် လျော်မလျော်ကို များစွာမစဉ်းစား။ စာများများရေးသူတို့၏ သွင်းစာများကို အမှတ်မဲ့ထည့်တပ်ကြသော ကြောင့် အခါအခါ အစိုးရဥပဒေစက်ကွင်းသို့ ကျရောက်ကြလေ သည်။

ဥပဒေစက်ကွင်းနှင့်မဆိုင်ဘဲ အကျိုးမရှိသောစာတွေလည်း များစွာပါရှိကြလေသည်။ ၎င်းစာများမှာ ဖတ်ရာ၌လည်း အနှစ်သာရ မရှိ၊ အသိပညာကိုလည်း မတိုးစေရုံမက အသိဉာဏ်ပွင့်တော့မည့် ဆဲဆဲရှိသူတို့၏ ဉာဏ်မျက်စိကို သံပက်ကာ ပိတ်ဆို့သည်နှင့်တူသော စာမျိုးတွေလည်း ရှိကြလေ၏။

အယ်ဒီတာများမှာ အဘယ်ပညာကိုမှ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် တတ်ဖို့မလို။ စာရေးလွန်စွာကောင်းဖို့လည်း တာဝန်မရှိ။ သင့်မသင့် ကို ဝေဖန်တတ်၍ တစ်မဟုတ်ဆုံးဖြတ်တတ်သော ထိုးထွင်းဉာဏ်ကို အသုံးပြုတတ်ဖို့နှင့် ခေတ်ကာလပညာတတ်ဖို့သာလိုလေသည်။ ယခု ကာလ၌ ယခုပညာကိုမတတ်က အယ်ဒီတာကောင်းမဖြစ်နိုင်ဟု ပုံသေမှတ်ရမည်။

အယ်ဒီတာများ၏တာဝန်သည် တိုင်းပြည်၏ဉာဏ်မျက်စိကို တိုးတက်ပွင့်လင်းစေဖို့ဖြစ်ရာ အမှောင်ကို တိုးတက်စေသောစာများ ကို သတိနှင့်ရှောင်ကြဉ်ကာ ဆိုင်ရာခြင်းတောင်းသို့သာ လွှဲအပ်ဖို့ ရှိလေသည်။

သို့သော်လည်း အခါခပ်သိမ်း အဘယ်ကအမှန်၊ အဘယ်က အမှားဟု လွယ်ကူစွာဆုံးဖြတ်၍မရသော သိမ်မွေ့သောအကြောင်း အရာများရှိတတ်သည်ကားမှန်၏။ ထိုအချက်များကို controvertial ဟုခေါ်ဆို၏။ သို့သော်လည်း အများအားဖြင့် မြန်မာသတင်းစာ၊ မဂ္ဂဇင်းများ၌ အငြင်းအခုံဖြစ်သောအကြောင်းအရာများစွာတို့မှာ ထိုမျှ လောက် သိမ်မွေ့နက်နဲ ခက်ခဲသည်မဟုတ်။ တိုးတက်သောခေတ် ကာလ ဉာဏ်အတော်အတန်ရှိသော အယ်ဒီတာမှန်က လွယ်ကူစွာ ဝေဖန်နိုင်သောအကြောင်းအရာများဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရလေသည်။

အချုပ်မှာ ရှေးမြန်မာစာပေကျမ်းဂန်ကို အထူးကျွမ်းကျင်၍